EXPRESS JAROSŁAWSKI

Prenumerata z przesyłką pocztową:

Kwartalnie 3 Zł.

miesięcznie 1 Z.

Redakcja i Administracja:
ul. Dra Dietziusa Nr. 25.
Konto P. K. O. Ni. 408.895.
Redaktor przyjmuje:
codziennie od godz. 1—2 ½ popołudniu.

bezpartyjne, niezależne czasopismo tygodniowe TARYFA OGŁOSZENIOWA:

1 wiersz milim. w działe ogłoszeń zwycz. gr. 16.
Układ tabelaryczny, cyfrowy skombin. 50% drożej.

1 wiersz milim. w nadesłanem . . . . . gr. 40.

1 " " w kronice . . . . . " 80.

Na plerwszej stronie 1 wiersz milimetr. Zł. 1 —

Szerokość szpałty ogł. zwykłych 40 mm ilość 6 szpałt
" "nadesłanego" "kroniki" i na pierwszej stronie 80 mm. ilość 3 szpałty.

Cała strona ogłoszeniowa 385 mm. 6-szpałtowych.

Nr. 15.

Jarosław, sobota 13 kwietnia 1929.

Rok II.

Wykwintne objady z trzech dań po Zł. 1.40 Pierwszorzędny bufet zaopatrzony w delikatesowe przekąski — Zamówienia na bankiety, przyjęcia etc. — Półmiski garnirowane. — Paszteciki, kanapki

poleca restauracja i Kawiarnia "GRAND" ALTSCHÜLERA w Jarosławiu, ul. Grunwaldzka.

Dyletanctwo.

Bolączką i to prawdziwą bolączką w naszym ustroju państwowym jest, ciągłe eksperymentowanie i używanie do tworzenia dzieł doniosłych, ludzi niedoświadczonych, odpowiednio nieprzygotowanych, jednem słowem dyletantów. Aż nazbyt często zdarza się, że stolarz bierze się do szycia surduta, a krawiec staje za warsztatem stolarskim. Stąd wychodzi samo tak zwane potocznie fuszerstwo.

Gdyby zatrzymano śp. Dra Leona Bilińskiego jako ministra skarbu, wyglądałoby dziś państwo inaczej finansowo, jak wygląda i tak samo można powiedzieć o innych dziedzinach i działach ciała państwowego.

Jednem z tak zfuszerowanych dzieł, jest Konkordat, zawarty pomiędzy Stolicą Apostolską, a państwem Polskiem.

Myśl, intencja może były dobre, lecz wykonanie wprost fatalne.

Osnowa Konkordatu przedstawia tyle wątpliwości, tyle posiada luk i niejasności, oraz dwuznaczności, że zajmuje honorowe miejsce w szeregu tylu podobnych ustaw i rozporządzeń, sypanych jak z rogu obfitości.

Przyczyny należy szukać w fakcie, że osnowy Konkordatu, nie redagowali prawnicy i to doświadczeni, obeznani dokładnie z całokształtem zagadnień kościelnych i duchowieństwa, lecz domorośli filozofowie i ludzie z domowem wykształceniem.

I tak Konkordat wcale nie zawiera postanowienia o prawie dziedziczenia po osobach duchownych.

Wskutek tego przychodzi do zastosowania Dekret Nadworny z 18 lipca 1772 z ustawodawstwa Marji Teresy, lat 157 liczący.

Ten zgrzybiały staruszek, dalej żyje i jest w mocy prawnej, ponieważ nasi "Konkordo dziści" o nim nie wiedzieli i nie umieścili w Konkordocie postanowienia żadnego, normującego prawo dziedziczenia po duchownych, mianowicie po zmarłych bez pozostawienia rozporządzenia ostatniej woli.

Taki wypadek zaszedł w naszem mieście i rodzina otrzymuje tylko jedną trzecią część majątku spadkowego a dwie trzecie części bierze skarb Państwa inieniem swojem i funduszu ubogich.

Również wielce wadliwemi okazują się postanowienia nowe administracyjne w ogóle, a w dziale postępowania karnego w szczególe.

Oto przekazują Sądom i to Sądom Okręgowym roztrzyganie w sprawach przekroczeń administracyjnych, w rzeczywistości drobnych.

Sądy Okręgowe i tak przeciążone ważnemi sprawami karnemi, muszą teraz tracić czas i wydawać orzeczenie, że ktoś zastawił sitki na za-

jące, że pasł bydło w łozinie rządowej i t. d

Smutnem jest zdanie, że Sądy Okręgowe będą "waliły" wysokie kary, aby ludzie odzwyczaili się od wnoszenia odwołań od orzeczenia Władz administracyjnych.

To nie było celem prawodawcy, jeżeli dopuścił jeszcze możność szukania pomocy w Sądzie. Uważamy jedynie za nienależycie przemyślane skierowywanie takich spraw do Sądów Okręgowych, kiedy mogły nadal ostatnią Władzą odwoławczą pozostać Urzędy Wojewódzkie.

My widzimy w tem wszystkiem eksperymentowanie i dyletantyzm.

Walka o postępowe prawo małżeńskie

napisał adwokat Dr. Zygmunt Mandel

Walka o reformę prawa małżeńskiego rozpoczeła się:

Senat, na ostatniem swojem plenarnem posiedzeniu w dniu 25 lipca 1926 uchwalił następującą rezolucję sen. Thulliego, Baginskiego i tow. Senat wzywa rząd aby nie czekając na ujednostajnienie prawa małżeńskiego w całym Państwie, zgłosił projekty ustaw:

1) przywracającej moc obowiązującą art. 196, 197 i 305 Prawa o małżeństwie z 1836 r. (Dziennik Praw Kr. Pol. Tom XVIII), które były następnie zniesione przez postanowienie Rady Państwa Ces. Rosyjskiego z dn. 11 czerwca 1891, 2) uchyłającej art. 199 — 303 tegoż Prawa o małżeństwie z r. 1836 i odpowiednie przepisy prawa rosyjskiego, obowiązującego w województwach wschodnich.

Na skutek akcji episkopatu katolickiego, ustawa z dnia 2 sierpnia 1926 o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydania rozporządzeń z mocą ustawy, postanawia w art. 2., że rozporządzenia te dotyczyć nie mogą prawa małżeńskiego.

W czasie najgorętszym, bo zaraz po przewrocie majowym w (lipcu i sierpniu 1926) w chwili tworzenia ustaw mających być podstawą odrodzenia moralnego, czynniki wsteczne znalazły dość czasu i energji, aby piekącą sprawę reformy i unifikacji prawa małżeńskiego zagwoździć.

Jakżeż przedstawiają się postulaty obustronne w tej dziedzinie?

- a) Nierozerwalność małżeństwa czyli niedopuszczalność rozwodu.
- b) Władza i przepisy Kościoła odnoszą się do katolików nie tylko jak długo są katolikami, lecz nawet w razie zmiany wyznania.
- c) Jurysdykcja sądów duchowych w sprawach małżeńskich.
  - d) Kościół potępia małżeństwa cywilne.

Kościół stawia jako pierwszą tezę, zasadę nierozerwalności małżeństwa t. j. zasadę niedopuszczalności rozwodu.

Według X. St. Adamskiego argumenta zwolenników rozwodu streszczają się w następujących punktach:

- a) Prawo nierozerwalności małżeństwa czyni zniewagę miłości ludzkiej, którą niewolniczemi krępuje węzłami.
- b) Prawo nierozerwalności zmierza do pozbawienia małżeństwa jego głównego celu t. j. potomstwa.

LEON BLAT JAROSŁAW, Grunwaldzka 12.

ceny bardzo przystędne dogodne warunki w spłatach

c) Prawo nierozerwalności naraża tych których jednoczy na niesprawiedliwe i beznadziejne pozbawienie szczęścia, do którego mają prawo wchodząc w związki małżeńskie, rozjątrza ich i pcha do występku.

Zwolennicy dopuszczalności rozwodów, wyraźnie się zastrzegają, że są przeciwnikami dopuszczenia rozwodów jedynie za zgoda małżonków. bez podania ważnych powodów domagają się jedynie rozwodu wtedy, kiedy Sąd uzna po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, że zachodzą rzeczywiście ważne powody, rozwód uzasadniające.

Przejdźmy do drugiej tezy stawianej przez prawo kościelne, która to teza brzmi: Władza i przepisy kościoła odnoszą się do katolików, nie tylko jak długo są katolikami lecz nawet w razie zmiany wyznania.

Teza ta została przyjęta także przez kodeks austrjacki z r. 1811 obowiązuje po dzień dzisiejszy w Małopolsce, a streszcza się w t. z. przeszkodzie katolicyzmu.

Wynikiem jej jest, że katolik żonaty, jeżeli nawet po zmianie wyznania uzyska rozwód, mimo to nie może zawrzeć ważnego małżeństwa.

Jeżeli tezę tę stawia kościół może ona być z punktu widzenia dogmatów kościelnych uzasadniona.

Państwu jednakże nie wolno postanowienia takiego sprzecznego z przepisami konstytucji o swobodnej zmianie wyznania w swoich ustawach stanowić. Kościół może stać na stanowisku nietolerancji i wolno mu konsekwentnie swe dogmata interpretować. Kościół może twierdzić, że chrzest wywiera niezatarte piętno, że kto raz jest katolikiem na zawsze nim pozostaje, że przez zmianę wyznania nie przestaje być nadal synem kościoła, jakkolwiek niegodnym synem i że obowiązują go mimo zmiany wyznania dogmata Kościoła katolickiego. Państwo jednak, które w ustawach zasadniczych uświęca swobodę wyznania i swobodę zmiany wyznania, musi nie chcąc popaść samo z sobą w sprzeczność, zająć inne stanowisko. c. d. n.

Wiadomości z Sokala.

(Korespondencja własna "Expressu Jarosławskiego".

Sokal, w kwietniu 1929.

Cel uświęca środki, pomyślał sobie handlarz zbożem Leiter Icek z Kryłowa pow. Hrubieszów i mając do przewiezienia większą gotówkę do Sokala polecił wpierw Wieczorkowi Antoniemu z tejże samej miejscowości zgłosić na siebie napad rabunkowy na terytorjum powiatu Sokala pod gminą Chorobrów, aby w ten sposób na danej przestrzeni wywołać specjalny ruch wśród organów policyjnych, a z nim zabezpieczenie swych pieniędzy w czasie kołowej podróży.

Stróże bezpieczeństwa jakoś zwąchali pismo nosem i ostatecznie pomysłowy kupiec razem ze spólnikiem całej afery odpowiadać będzie za rozszerzenie fałszywych i zatrważających wieści.

Co twoje, to moje, - wyrzekł znany włamywacz w gminie Rawy Ruskiej, Panaś Nicefor będąc w Krystynopolu pow. Sokal i zabrał się do kasy miejscowego urzędu pocztowego, lecz musiał zrezygnować ze swych zamiarów z braku odpowiednich narzędzi. Ponieważ znaleźli się tacy, którzy nie uznali maksymy życiowej amatora cudzych pieniędzy, przeto z grzeczności poprosili go siedzieć za kratkami i rozmyśliwać, że przecież czasem nawet bardzo źle zabezpieczona kasa pocztowa ma różne przeszkody, czy też opiekuńczego ducha.

Człowiek strzela, a ... może sobie dziś powiedzieć Baryła Stanisław, który tak nieostrożnie wypalił z flobertu, że kula przeszła przez cienką deskę wozowni i utkwiła w sercu jego brata, kładąc go trupem na miejscu, o czem przez dłuższy czas nawet nie wiedział tak samo, jak jego rodzice, którzy teraz swego opłakują syna.

Już szemrze nurt wody wyrokowali saperzy zatrudnieni w Ulwórku powiat Sokal, wysadzaniem lodów na Bugu w okolicy mostu kolejowego, tymczasem jednak z powodu wypadku, względnie w czasie wybuchu założonego materjału trzech z nich odniosło rany, skutkiem których odesłano ich do szpitala we Lwowie.

Wróciła wiosna radby już każdy śpiewać, jednak jest ona bardzo żałosna, gdyż rzeka Rata i Bug nie skąpi wody, a bałwany uwijają się na każdym niemal kroku, lecz na szczęście nieszkodliwie, śnieg zaś ostudza namietności ludzkie, które zapewe wybuchną w maju, gdyż dopiero wówczas mają nadlecieć bociany wedle przepowiedni pewnej panny na wydaniu.

Pod rozwage wyższych Władz szkolnych.

wszelkich poczynaniach państwowych na pierwsze miejsce, w rzeczywistości atoli, wracamy do czasów gorszych, zamiast iść ku lepszemu.

Zaprowadzony dla całego Państwa jeden typ szkoły powszechnej, to jest siedmioklasowej starają się Władze szkolne teraz wszędzie wprowadzić, co powoduje likwidowanie szkół po wsiach i przydzielanie młodzieży na naukę do szkół w gminach innych.

Tworzenie tak zwanych Okręgów szkolnych o promieni kilka kilometrów, jest dla wsi fatalnem.

Dziatwa niedostatecznie odziana, bez obuwia, bez jadła, musi dzień w dzień, czy latem, czy zimą, czy w upał czy w słotę, brnąć w błocie lub śniegu, dążyć ze swej gminy, do gminy sąsiedniej na cały dzień na naukę i potem na noc do domu powracać.

Jest to stanowczo wadliwe dla nauki i szkodliwe dla zdrowia dziatwy.

Berbeć siedmioletni musi raniutko wstawać i odbyć droge milową do szkoły i z powrotem,

Tak stało sią w ostatnich czasach ze szkoła w Tyniowicach, którą zlikwidowano i dziatwę przydzielono do szkoły w Bystrowicach, trzy ćwierci mili od Tyniowic odległej. Gmina Tyniowice posiadała od lat czterdziestu własną szkołę

Oświata została wysuniętą w Konstytucji i w własnym nowym murowanym budynku, przeznaczyła pole dla szkoły i nadarmo stara się o reaktywowanie szkoły,

> Zwyż pół setki dzieci musi chodzić teraz do Bystrowic, bo tam kreowano szkołę siedmioklasową - dla kogo - i poco - a że bystrowickich dzieci za mało dla takiej szkoły, więc odrabia sie liczbe dziećmi ściaganemi z innych gmin.

> Rzecz naturalna, że to wywołuje odruch nieprzychylny, rozdrażnienie i rozgoryczenie ludności, czego w obecnych czasach, tak silnie podminowywanych prądami przewrotowymi, unikać się powinno.

> W tem miejscu z rzetelnem uznaniem podnieść należy energiczne starania i intenzywną pracę dla szkoły inspektora szkolnego p. Bema który z całem poświęceniem oddaje się dobru wychowania naszej młodzieży, owej przyszłości narodu. Niestety w niniejszym wypadku musi zastosować się do zleceń swych Władz przełożonych, dlatego też tę sprawę przedkładamy pod opinję i rozwagę Władz wyższych szkolnych, gdyż w jedne i te same ramy nie da się wciągnąć szkolnictwo w całem państwie i trzeba się liczyć ze stosunkami miejscowemi i istotnemi wymaganiami ludności, co do pobierania nauki' szkolnej.

Na marginesie oświadczeń Ks. Jakóba Makary

Szlachetny głos Polki, religji ewangielickiej, druzgocący perfidne wywody sofistystyczne Ks. Katachety Makary.

Oświadczenie ks. katechety Jakóba Makary, ogłoszone w "Głosie Jarosławskim" Nr. 12 z dnia 23 marca 1929 r. zawiera wielki niesmak i wywołało rozgoryczenie, gdyż:

1) Dnia 1 marca b. r. odbył się pogrzeb ewangelika, a nie "protestanta", jak to określił ks. Makara. Ewangelicy są chrześcijanami, którzy kierują się zasadami ewangelji Chrystusowej i na tej podstawie świątynia ich zowie się oficjalnie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oraz we wszystkich państwach europejskich i pozaeuropejskich "kościołem ewanglickim". Na pogrzebach ewangelickich odczytuje ksiądz pastor odpowiedni ustęp z ewangelji Chrystusowej i na tej zasadzie pociesza nieutuloną w żalu rodzinę zmarłego, poczem odmawia modlitwę Pańską.

2) Biada ks. katechecie Makarze, kiedy śmie nazwać słowa z ewangelji Chrystusowej i na tej zasadzie wyrażone stowa pociechy dla pozostałej rodziny zmarłego, oraz zmówienie modlitwy Pańskiej - "heretyckiem przemówieniem". Biada Ks. Katechecie Makarze, skoro odważył się na bezpodstawne oświadczenie, że obrzęd religijny, wykonywany na zasadach ewangelji Chrystusowej, może narazić młodzież katolicką "na zgorszenie". Skoro ks. Katecheta Makara miałby rzeczywiście "na względzie

całość i dobro ogólne i rozumiałby Chrystusa Pana, nie wpajałby w młodzież katolicką nienawiści przeciw chrześcijanom wyznania ewangelickiego, lecz głosiłby przykazania Boże i zasady miłości bliźniego.

3) Ewangelicy pozostaną nadal wierni Rzeczypospolitej Polskiej i swemu wyznaniu. lch zbawicielem oraz głową kościoła ewangelickiego jest Jezus Chrystus. Zmuszeni są potępiać wszelkie bezpodstawne rozsiewania nienawiści przeciw narodom, oraz przeciw kościołowi ewangelickiemu ze strony ks. katechety Jakóba Makary, zmawiając za takich osobników modlitwę według słów Jezusa Chrystusa: "Boże Ojcze odpuść im, bo nie widzą co czynią". Ewangeliczka.

NADESLANE.

Wyjazd do Warszawy zbyteczny!

Załatwiamy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, instytucjach finansowych i wszystkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą. — Legalizacje dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc. Interwencje, zastępstwa, porady, informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje weksli. Egzekwowanie należności. Wywiady HIRE "POMOC PRAWNO-HANDLOWA" Warszawa, Nowy-Świat 28.

Korespondenci w każdej miejscowości potrzebni - Prosimy załączyć znaczki pocztowe na odpowiedź.-

BERNARD SILBERMANN

JAROSŁAW, Grodzka 16.

Poleca

na sezon obecny swój bogato zaopatrzony skład

Podziękowanie.

Spełniając miły obowiązek składam na tej drodze jak najserdeczniejsze podziękowanie JWPanu Dr. J. Zasowskiemu Dyrektorowi Szpitala powszechnego za wykonanie ciężkiej i niebezpiecznej operacji na mej żonie, gdzie szybka orjentacja i wprawna ręka zadecydowała o życiu. oraz JWPani Dr. M. Hajdukiewiczowej i Dr. M. Spatzowi za tak troskliwą opiekę i pomoc w czasie operacji.

Te prawdziwe i szczere słowa są rzeczywiście jedyną z naszej strony rekompensatą za uratowanie życia.

Dyrektor W. Nowak wraz z Żoną.

KRONIKA.

(Redakcja manuskryptów bezwarunkowo nie zwraca)

Z życia towarzyskiego. W Warszawie odbył się 6 b. m. ślub generała p. Wieczorkiewicza, dcy 24. Dyw. z p. Avenariusówną. Nowożeńców na dworcu kolejowym w Jarosławiu — witali przedstawiciele korpusu oficerskiego i podoficerskiego z orkiestrą oraz liczna publiczność. Miłą niespodziankę sprawili podoficerowie, wznosząc na terenie dctwa dywizji bramę tryumfalną z napisem: "Witamy! Szczęść Boże młodej parze na nowej drodze życia".

Z naszej strony ślemy: a d m u l t o s a n n o s Wyróżnienie. Rozporządzeniem Min. Spraw Wojskowych orkiestra 3 p. Leg. została wybraną do koncertowania od 15 maja do 1 października na Polskiej wystawie krajowej w Poznaniu, gdzie ponadto koncertować będzie 6 innych orkiestr wojskowych. Jest to poniekąd wyróżnienie dla orkiestry 3 p. Leg. a w szczególności dla jej kapelmistrza porucznika p. Kuczery.

Z żałobnej karty. I znowu ubył jeden z niepoślednich, dobrych i doświadczonych pedagogów W piątek zamknął powieki na sen wieczny śp. Ambrozy Knobloch, kierownik szkoły powszechnej im. Mickiewicza. Urodzony w r. 1865 poświęcił się szczytnemu, lecz zarazem niewdzięcznemu zawodowi nauczycielskiemu, który rozpoczął w r. 1884, pracował więc nad wychowaniem i wykształceniem młodzieży lat 45, a to od kilku dziesiątek lat w Jarosławiu jako nauczyciel w szkole im. Mickiewicza, a po przejściu w stan spoczynku śp. Stanisława Bara, zostawszy na jego miejsce nauczycielem kierującym tej szkoły. Posiadał wielkie poczucie obowiązku i czyto ucząc młodzież, którą wielce miłował, czy w odniesieniu się do współpracowników, których otaczał zawsze prawdziwą życzliwością, czy powołany do Rady szkolnej powiatowej na referenta, postępując bezstronnie i po koleżeńsku, zyskał sobie ogólne uznanie, prawdziwy szacunek, i powszechne zaufanie.

Wyrazem tego był udział setek i setek mieszkańców w oddaniu ostatniej posługi.

Cześć Jego pamięci.

Sędzia śledczy z Przemyśla p. Metzger, bawił ubiegłego piątku w Jarosławiu i prowadził w dalszym ciągu dochodzenia przeciw Kadajom Lasekowi i tow. o obkradanie pociągów kolejowych i o nabywanie przedmiotów z tych kradzieży pochodzących.

Zima i zimno widocznie jeszcze potrwają dłuższy czas, gdyż instynktem wiedzione ptaki, jak bociany, sojki, czajki, skowronki i t. d., które już do nas przybyły, wszystkie zeszłego tygodnia odleciały z powrotem na południe. Całe stada bocianów, sznury żórawi, dzikich gęsi i innego ptactwa przelatywały ponad naszem miastem, w kierunku na południe, budząc w mieszkańcach niewesołe przeczucia, że do ciepła wiosennego jeszcze nam daleko.

Ogrodnicy nas informują, że niebywale silne mrozy wyrządziły ogromne szkody wśród drzew owocowych, krzewów i innych roślin. Prawie wszędzie i wszystkie drzewa owocowe wymarzły, chociażby były osłonione słomą i śnieg wysoką warstwą pnie otulał Owoców więc będzie brak, a te co będą, będą niebywale drogie.

Komisja szacunkowa dla podatku przemysłowego na podstawie obrotu i podatku dochowego, obecnie urzędująca popodwyższała stawki podatkowe niezwykle wysoko niektórym osobom naraz, nawet wielokrotnie wyższe, od dotychczasowych.

Powiadamy, że nie sztuka wysokie podatki wymierzać, jednak trzeba się liczyć z tem, czy opodatkowani będą wstanie te podatki płacić i czy przez to zamiast osiągnąć wyższe dochody, nie spowoduje się czego innego. Obawiamy się, że opodatkowani nadmiernie kupcy i przemysłowcy przerzucą swój ciężar na barki ludności i to biednej i zubożałej, a to przez podwyższenie cen towarów i artykułów pierwszej potrzeby, na które przecież nie mamy cen maksymalnych, ani taryf, które chociażby były, nie bywają przestrzegane.

Jeszcze zachodzi inna okoliczność, że podatki wysoko wymierzone istnieją na papierze, a nie w Kasie skarbowej. Z tego powstają sumy nieściągalne, powstają zaległości, które powodują ujemną opinję u góry o nieudolności i braku energji u dołu. Wiemy ile takich zaległości to jest sum nieściągalnych figuruje w naszym okręgu podatkowym corocznie, pocóż tedy było stwarzać takie fikcyjne sumy podatków dalej, wiedząc na pewno, że będą tylko na papierze, że będą zajmowały niepotrzebne miejsce w księgach i będą bezcelowo zabierały czas, całemu szeregowi funkcjonarjuszy.

"Nie czyń drugiemu, co tobie nie miło" O prawdziwości tej maksymy przekonał się dyrektor depart, bud, w ministerstwie komunikacji p. inż Ciechanowiecki, znany z okresu zawieji śnieżnych, któremu Ministerstwo komunikacji poruczyło wówczas kierownictwo akcją ratowniczą na zagrożonych odcinkach kolejowych. Pomijamy okoliczność, że pociąg ratunkowy p. dyrektora spowodował śmierć jednego z robotników, pomijamy autoreklame na łamach prasy w formie wywiadów tego dygnitarza, co spotkało się z rzeczową krytyką na łamach jednego z poważnych dzienników lwowskich, nadmienić musimy, że dygnitarz ten z miejsca zasuspendował steranego w służbie kolejowej urzędnika, człowieka o bogatem doświadczeniu na tem polu p. inspektora Bierońskiego, za to, że w chwili przybycia do Jarosławia, nie zastał go chwilowo na miejscu, gdyż p. inspektor Bieroński po prawie 48 godzinnej nieprzerwanej służbie "odważył" się na chwilę pójść do domu. Oczywista tego rodzaju krzywdzące zarządzenie na zasłużonym urzędniku kolejowym, wywołało uzasadniony ferment niezadowolenia wśród tut. kolejarzy bez względu na zabarwienie partyjne - czemu dali wyraz w uchwalonych protestach. Z prawdziwem zadowoleniem nadmienić należy, że i Ministerstwo komunikacji rozpatrzywszy istotny stan sprawy, przywróciło z powrotem p. inspektora Bierońskiego do służby, p. dyrektor Ciechanowiecki zaś - jak donoszą dzienniki - uzyskał z powodu choroby dłuższy urlop kuracyjny od 1 kwietnia b. r. Funkcje jego pełnić będzie naczelnik wydziału ogólnego budowy p. inż Mieczysław Bączalski.

Konkurs wystaw. zapowiadany jesienią a odłożony na późniejszy czas z powo-

du ciężkiej zimy, odbędzie się z końcem bieżącego miesiąca kwietnia.

Z ramienia złączonych obu Stowarzyszeń kupieckich i szkoły handlowej utworzy się w tym tygodniu komitet organizacyjny, który ustali wymagania konkursu, nagrody i jury dla oceny wystaw.

Jest rzeczą pożądaną, aby do konkursu stanęły nie tylko sklepy większe przy pryncypalnych ulicach, lecz również mniejsze i małe sklepy w hali targowej i na bocznych ulicach — rodzaj bowiem wystawy zależy od klienteli, dla której dany interes jest nastawiony — zarówno więc wyróżnienie otrzymać mogą firmy jak Haut, Sandig, Rothkopf, Polz, Koba, czy p. Wojciechowski, jak i mniej okazałe sklepy i sklepiki, obsługujące prowincje i ludność wiejską.

W następnym numerze podane będą dalsze szczegóły w sprawie konkursu.

Występ Kazimiery Rychterówny. Nie codzienną atrakcją dla naszej inteligencji, lubiącej sztukę postawioną na wysokim poziomie, stanowić będzie niewątpliwie zapowiedziany na dni najbliższe wieczór recytatorski p. K. Rychterówny.

Sztuka Rychteréwny twórcza i orginalna rozporządza nieprzebranem bogactwem środków technicznych, a oparta na wrodzonych i pierwszorzędnych warunkach głosu oraz przenikającem głęboko uczuciem i inteligentem ujęciem wygłaszanych utworów, jest prawdziwem zjawiskiem na polu kultury żywego słowa.

Zna ją cała Polska jak szeroka i długa. Znają ją kolonje polskie w Paryżu, Berlinie i w Wiedniu. I na tem polega ideowa zasługa tej wielkiej artystki: jako interpretatorka arcydzieł wielkich poetów czarem muzyki żywego słowa zniewala tysiące słuchaczy w kraju i zagranicą do przeżywania kilku chwil "górnie" w sferze ideałów, wzniosłych myśli i uczuć.

P. Rychterówna spełnia przy tem zadanie wychowawczyni młodego pokolenia, budząc w niem umiłowanie języka i literatury ojczystej.

W oczekiwaniu biesiady artystycznej kreślimy te słowa dla tych, którzy nie mieli sposobności poznania sztuki tej naprawdę wielkiej artystki Kazimiery Rychterówny.

Bliższe szczegóły jej występu z podaniem programu zamieścimy w najbliższym numerze naszego pisma.

Włamania dokonano do magazynu Jakóba Klepnera przy ul. Słowackiego, skąd skradziono 3 worki pszenicy wartości 150 zł. Energiczne dochodzenia P. P. doprowadziły do ujęcia sprawców kradzieży, a to Frańciszka Juźwikowskiego i Władysława Hardulaka, u których skradzioną pszenicę zakwestjonowano, a sprawców oddano sądowi.

Bestjalski wybryk. Dnia 1 b. m. nieznany osobnik podłożył na szyny na tut. dworcu kolejowym spłonkę, która przy nadejścłu maszyny eksplodowała, a odłamki tejże skaleczyły w nogę zwrotniczego Michała Kazimierczyka, którego natychmiast zaopatrzył lekarz kolejowy p. Dr. Feldmann. Za sprawcą bastjalskiego wybryku P. P. wszczęła energiczne dochodzenia.

Kradzieży mieszkaniowej dopuścił się 4 bm. nieznany sprawca w mieszkaniu p. Izaka Finka, gdzie z niezamkniętej kuchni na szkodę jego służącej Karoliny Goryl skradł garderobę wartości 150 zł.

Jazda "na gapę". Za jazdę bez biletu kolejowego doprowadzeni zostali Józef Kapuśniak, Zimmer Józef i Piotr Bodkowski z Przemyśla i Tadeusz Menszak z Medyki.

W potrzasku. Znany na bruku tutejszym złodziejaszek Bronisław Hołubka, zamieszkały

przy ul. Blich, niósł 6 b. m. na stacji kolejowej 2 pakunki, które wydały się podejrzane czujnemu oku posterunkowego Domańskiego. Podejrzenia stróża bezpieczeństwa były istotnie uzasadnione. W czasie bowiem przedsięwzięcia rewizji wspomnianych pakunków, obok całego szeregu skradzionych rzeczy, jak palta, futerka i t. d. znaleziono również przybory "operacyjne" jak łom żelazny, bagnet i 4 wytrychy. Oprócz garderoby znaleziono cukierniczkę, tacę z chinskiego srebra i.... słuchawkę lekarską. W pakunku znajdowały się się 2 kartki z adresami Izydor Beier i Mila Grauer z Rzeszowa ul. Sobieskiego 9. Oprócz Bronisława Hołubki w ręce organów bezpieczeństwa wpadła znana trójka złodziejska, a to Józef i Marja Kapusta i Stefania Wach wszyscy z Krasnego pow. Rzeszów,

Zwrot niesłusznie pobranych należytości przez władze skarbowe. Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 11 lipca 1927 r. nr. 226 wyjaśniło, że sądy są kompetentne do roztrzygania jedynie w sprawie kary, wymierzonej za prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa przemysłowego, względnie za niewłaściwem świadectwem. Natomiast, jeżeli chodzi o sam obowiązek nabywania świadectwa przemysłowego, to właściwe są do orzekania jedynie władze skarbowe, które mogą pociagnać płatnika do obowiazku nabycia świadectwa przemysłowego w wypadku, gdy sąd uniewinnił płatnika od oskarżenia o prowadzenie przedsiębiorstwa bez świadectwa, względnie do obowiązku nabycia świadectwa wyższej kategorji, względnie z pod zarzutu prowadzenia przedsiębiorstwa za niewłaściwem świadectwem.

Opierając się na powyższym okólniku Min. Skarbu, władze skarbowe ściągnąły od całego szeregu płatników należności z tytułu świadectw przemysłowych w wypadkach, w których uprzednio zapadły uniewinniające wyroki sądowe.

Obecnie Min. Skarbu wyjaśnia, że pobranie tych sum przez władze skarbowe jest niesłuszne, wobec czego płatnicy mogą zwracać się do Izb skarbowych, powołując się na art. 93 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r., o pod. przem., i prosić o zwrot niesłusznie wpłaconych kwot. Izby skarbowe obowiązane są kwoty te zwrócić lub zarachować na poczet innych należności najpóźniej w ciągu 60 dni od daty wniesienia podania.

Gdyby lzby skarbowe nie zgodziły się na zwrot lub zarachowanie niesłusznie pobranych sum, należy zwrócić się do Ministerstwa skarbu, które w drodze nadzoru może nakazać danej lzbie zwrot lub zarachowanie odnośnej sumy.

Moszek Wolf Ceber z Bilgorajskiego powiatu unieważnia zgubiony dokument wojskowy.

Rok założenia 1894.

Rok założenia 1894.

Zakłady mechaniczne "URSUS" S. A. w WARSZAWIE.

1. Silmiki spalinowe na rope, naftę, olej gazowy i gaz ziemny: a) przewożny na saniach, mocy 3 KM. b) dwusuwne, pionowe, od 4 do 16 KM. c) czterosuwne, poziome, od 25 do 60 KM. d. systemu Diesel, pionowe, od 40 do 600 KM. sprężarkowe i bezsprężarkowe.

H. Samochody ciężarowe "Ursus" Autobusy na 18. i 22. osób. PRZEDSTAWICIELSTWO

na Województwo Lwowskie, Stanisławowskie i Tarnopolskie Inżynierowie:

Kazimierz i Bolesław Neyman Lwów, Chorażczyzny G. Telefon Nr. 54-02

Cukiernia Lwowska

Dzierżawca JOZEF PYSZNIK

Poleca

Torty, clasta, herbatniki pierwszorzędne wyroby.

Zamówienia na święta wykonuje solidnie i tanio.

J. METZGER

JAROSŁAW, Grodzka 13. Rok założenia 1888. – Telefon Nr. 145.

poleca =

farby, pokosty, lakiery, masy do zapuszczania podłóg, pędzle, szczotki do froterowania, farbę do obuwia "Wilbra" we wszystkich kolorach, klingeryt, sznury asbestowe i grafitowe, sznury maniochowe, łój, przędziwa itp.

Skład cementu, gipsu, teru.

Fabryczny skład papy dachowej i izolacyjnej Ski akc. Kuźnicki Oświęcim, oraz karbolineum mat trzcinowych, cegieł i płyt samotowych (Radeburgskich), gliny szamotowej i wszelkich materjałów w zakres budowniczwa wchodzących.

Ceny konkurencyjne!

Telegram! Wegiel potaniał

Cena 100 kg. węgla krajowego 5 zł. 50 gr. Cena 100 kg. węgla górnośląskiego 7 zł.

do nabycia wskładzie

SAMUELA PINKASA

ul. Opolska (naprzeciw głównej bożnicy)

ZGUBIONY I jest każdy grosz OBUWIE MAJINA III NINA JAROSŁAW

MAKSA KLEINA

Grunwaldzka 17

Już nadeszły ostatnie nowości na sezon wiosenny, które można oglądać bez zobowiązania kupna.

Już nadszedł

we wielkim wyborze transport
wiosenno-Letnich

UBRAŃ męskich i dziecinnych. Mundurki studenckie, płaszcze gumowe

Leon Schwarzberg

dawniej KNEBEL

Jarosław, Rynek 5.

Udziela się kredytu na dogodnych warunkach

Pierwszorzędną garderobę dla Panów i dzieci na sezon wiosenny

LEON BRANDES

dawniej M. K. S.

JAROSŁAW, Grunwaldzka 14.

Zamówienia wykonuje się na wzór wiedeński Kredytu się udziela, w ratach miesięcznych.

CHARLES CONTRACTOR

PORTER LANCUCKI

Alfreda hr. Potockiego

w Lancucie

butelkowane kwasem węglowym

do nabycia wszędzie.

Reprezentacia: MERZEL, Jarosław.

BANK ROLNICZY

Spółdzielnia zarejestrowana z ogr. odp.

W JAROSŁAWIU.

ul. Słowackiego L. 5.

Dostarcza w bieżącym sezonie:

Makuch y słonecznikowe, Iniane, sojowe, kokosowe i palmowe,

O trę by żytnie i pszenne w całowagonowych ładunkach i detajlicznie

Sortowniki do ziemniak)ów. Siekacze do buraków

Parniki Ventzkiego o pojemności od 35 do 630 litrów,

wobec nadchodzącego sezonu

mam zaszczyt zawiadomić,

że zaopatrzyłem swój Z A K Ł A D MALARSKO - LAKIERNICZY w najnowsze wzory wiedeńskie i francuskie oraz najlepsze materjały krajowe i zagraniczne.

Wykonuję roboty malarskie i laklernicze solidnie i po cenach b. przystępnych. Dla P. T. urzędników państw i oficerów

dogodne warunki spłaty Z poważaniem

S. Schmalzbach
Jarosław, 3-go Maja 4.

Mieczysław Okoń

Fabryka wyrobów cementowych /
i skład materjałów budowlanych

w Jarosławiu ul. Kraszewskiego

Telefon Nr. 6.

Telefon Nr. 6.

poleca do detajlicznej i wagonowej dostawy:

Piasek, szuter, żwir, kamień łamany i rzeczny.

Wapno gaszone, palone w bryłach i hydrauliczne

Cement portlandzki w beczkach i workach.

Pap e dachowa i izolacyjną.

G i p s murarski, sztukatorski i alabastrowy.

Trzcine sufitowa i kosze wyklinowe.

Kafle białe i kolorowe, krajowe i zagraniczne.
Szamotową cegłę, płyty piekarskie i glinkę.
Karbolineum, ter, asfalt i smary do wozów.
Gwoździe papowe i sufitowe, drut palony.
Rury glazurowane i cementowe.

Płytki cementowe, kamionkowe, wzorzyste i glaz.
Dachówke cementową, paloną i szklanną,

Słupy ogrodzeniowe z betonu.
Pustaki i dyle cementowe.

Płyty i kraweżniki cementowe na trotuary Kadzie betonowe na wodę

Graniczniki, pomniki żelazno-betonowe. Materjał solidny. ——— Ceny najniższe.

Warunki zapłaty dogodne.

